

**"Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Tacikistan Respublikası Hökuməti arasında investisiyaların təşviqi və qarşılıqlı qoru
haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Tacikistan Respublikası Hökuməti arasında investisiyaların təşviqi və qarşılıqlı qoru haqqında" 2007-ci il martın 15-də Düşənbə şəhərində imzalanmış Saziş **təsdiq edilsin**.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Ə
Azərbaycan Respublikasının Pr

Bakı şəhəri, 5 iyun 2007-ci il
№ 366-IIIQ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Tacikistan Respublikası Hökuməti arasında investisiyaların təşviqi və qarşılıqlı qorunması haqq

SAZİŞ

Bundan sonra "Razılığa gələn Tərəflər" adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Tacikistan Respublikası Hökuməti, hər iki ölkənin qarşılıqlı faydası üçün iqtisadi əməkdaşlığı möhkəmləndirmək və Razılığa gələn bir Tərəfin investisiyaları üçün Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin ərazisində ədalətli və bərabər şərait yaratmaq niyyətində olaraq, bu Saziş əsasında investisiyaların təşviqi və qarşılıqlı qorunmasının sahibkarlıq təşəbbüsünə təkan verəcəyini etiraf edərək, aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

**Maddə 1
Anlayışlar**

Bu Sazişin məqsədi üçün:

1. "İnvestisiya" termini Razılığa gələn bir Tərəfin investoru tərəfindən Razılığa gələn digər Tərəfin ərazisində Razılığa gələn sonuncu qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış və ya əldə edilmiş istənilən aktivlər maddəsi, o cümlədən, lakin müstəsna olmamaqla:

(a) daşınar və daşınmaz əmlak və ya girov, borca görə əmlaka həbs qoyulma, müqavilə öhdəlikləri, icarə müqaviləsi (icarə), uzufrukt və hüquqlar kimi istənilən mülkiyyət hüquqları;

(b) patent, müəllif hüququ, texniki proses, ticarət nişanı, sənaye nümunələri, firma adları, istehsalat sirləri və firmanın nüfuzu kimi mülkiyyət hüquqları;

(c) təsərrüfat fəaliyyətinin həyata keçirilməsi hüququ, o cümlədən tədqiqat, işlənilmə, hasilat və ya istismar üçün qanun və ya müqəssasən əldə olunmuş konsessiya üzrə hüquq deməkdir.

Mülkiyyət dəyərlərinin investisiya və ya reinvestisiya edilməsi formasında hüquqi dəyişiklik onların investisiya xarakterinə təsir etmir.

2. "Gəlir" termini investisiya nəticəsində gəlir kimi əldə edilən məbləği ifadə edir. Xüsusilə, lakin müstəsna olmamaqla, mənfəət, dividend faiz ödənişləri, qonorarlar, kapital artımı, royalti, lisenziya və komissiyon mükafatlarını daxil edir.

Gəlirə münasibətdə ilkin investisiyalara tətbiq olunan rejim həyata keçiriləcəkdir.

3. "İnvestor" termini:

(a) Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin vətəndaşlığına malik olan və ya onun ərazisində daimi yaşayan istənilən fiziki şəxs,

(b) Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin qanunvericiliyinə uyğun

yaradılmış, onun ərazisində yerləşən və qanunvericiliyinə görə Razılığa gələn digər Tərəfin ərazisində investisiya qoyuluşunu həyata keçirə bilən istənilən hüquqi şəxs deməkdir.

4. "Ərazi" termini aşağıdakılara münasibətdə istifadə edilir:

(a) Azərbaycan Respublikasına münasibətdə - onun hüduqları çərçivəsində yerin təkisi, dənizin dibini, kontinental şelf və təbii ehtiyat münasibətdə Azərbaycan Respublikasının öz suveren hüquqlarını həyata keçirəcəyi Azərbaycan Respublikasının daxili suları, Xəzər dənizi (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsi, Azərbaycan Respublikasının üzərindəki hava məkanı daxil olmaqla Azərbaycan Respublikasının ərazisi, habelə beynəlxalq hüquqa və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq olaraq müəyyən edilən istənilən digər ərazi;

(b) Tacikistan Respublikasına münasibətdə - Tacikistan Respublikasının ərazisi.

5. "Müvəkkil institut" termini Razılığa gələn Tərəflərdən birinin agentliyini, nümayəndəliyini, zəminini, kreditörünü ifadə edir.

Maddə 2

İnvestisiyaların təşviqi və qorunması

1. Razılığa gələn hər bir Tərəf öz dövlətinin qanunvericiliyinə uyğun olaraq, Razılığa gələn digər Tərəfin investorlarının investisiya təşviqi etməli, onlar üçün əlverişli şərait yaratmalıdır.

2. Razılığa gələn hər bir Tərəf öz dövlətinin ərazisində Razılığa gələn digər Tərəfin investorlarının investisiyalarını üçün əlverişli yaratmalı və onların qorunması və təhlükəsizliyini təmin etməlidir.

3. Razılığa gələn heç bir Tərəf öz dövlətinin ərazisində Razılığa gələn digər Tərəfin investorlarının investisiyalarının idarə olunmasını təmin etməli, istifadəsini, yığılmasını və ötürülməsini sərbəhsiz olaraq, zor gücünə və ya ayrı-seçkilik edərək məhdudlaşdırma bilməz.

4. Razılığa gələn heç bir Tərəf material, istehsal vasitələrinin əldə olunması, daşıma, əmtəə ticarəti ilə əlaqədar sərbəhsiz olaraq vətəndaş seçkiliyə yol verərək, Razılığa gələn digər Tərəfin investorlarının investisiyaları ilə bağlı məcburi tədbirlərin həyata keçirilməsini tələb etməyəcək.

5. Razılığa gələn hər bir Tərəf dövlətinin milli qanunvericiliyi çərçivəsində onun dövlətinin ərazisində investisiyalarla əlaqədar icazələrin verilməsinə dair, o cümlədən investorların seçimi ilə rəhbər işçilərin, menecerlərin, mütəxəssislərin və texniki personalın işə gətirilməsi dair müvafiq qərarlar qəbul etməlidir.

Maddə 3

İnvestisiya rejimi

1. Razılığa gələn hər bir Tərəf öz dövlətinin ərazisində Razılığa gələn digər Tərəfin investorları və investisiyalarla bağlı fəaliyyət üçün investorları və ya üçüncü dövlətlərin investorları üçün təmin etdiyi rejimdən az əlverişli olmayan rejim təmin edir.

2. Bu rejim aşağıdakılara şamil olunmur:

(a) sərbəst ticarət zonasında, gömrük ittifaqında və ya iqtisadi birlikdə, valyuta birliyində və ya belə birliyin yaradılmasını təmin etməklə beynəlxalq müqavilədə, yaxud Razılığa gələn Tərəfin qoşulduğu və ya qoşula biləcəyi beynəlxalq əməkdaşlığın digər formalarında iştirak;

(b) Razılığa gələn Tərəflərdən birinin digər ölkələrin investorlarına münasibətdə iqtisadi vergi qoymunun aradan qaldırılması və ya məsələləri ilə bağlı digər razılaşmalar əsasında tətbiq etdiyi güzəştlər.

Maddə 4

Şəffaflıq

Razılığa gələn hər bir Tərəf Razılığa gələn digər Tərəfin investorlarının investisiyalarına təsir edə biləcək normativ hüquqi aktların, tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin onların qüvvəyə minməsindən sonra dərhal nəşr edilməsi və ya digər yolla ictimaiyyətə çatdırılması təmin edəcəkdir.

Maddə 5

İnvestisiya zəmanəti

1. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin investorlarının Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin ərazisindəki investisiyalarını, ictimaiyyət baxımından və aşağıdakı qaydada baş verən hallar istisna olmaqla, ekspropriasiya edilməyəcək, milliləşdirilməyəcək və ya ekspropriasiyaya məruz qalmaqdan qorunmuşdur:

- ekspropriasiyanı həyata keçirən Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada; ayrı-seçkilik olmadan; adekvat kompensasiyanın gecikdirilmədən ödənilməsilə.
2. Kompensasiyanın məbləği investisiyanın ekspropriasiyasının həyata keçirilməsi anında və ya ekspropriasiyanın baş veriməsinin və təhlükənin mövcudluğu barədə rəsmi məlumatın olduğu anda (bunlardan hansı daha tez baş verərsə) müəyyən olunur.
3. Kompensasiyanın məbləği cari bazar qiymətləri və/və ya auditor, yaxud auditor firması tərəfindən təsdiqlənmiş əsaslandırılmış əsasında hesablanır və Razılığa gələn bir Tərəfin dövlətinin ərazisindən Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin ərazisinə sərbəst köçürülür.
4. Kompensasiya investisiyalar qoyulan valyuta ilə və yaxud investorum razılıığı ilə digər sərbəst dövrəli valyuta ilə ödənilir.

Maddə 6

Zərərin ödənilməsi

İnvestisiyalarına Razılığa gələn digər Tərəfin ərazisində müharibə, silahlı münaqişə, fəvqəladə vəziyyət, vətəndaş qarşıdurması və ya vəziyyətlərdə zərər dəymiş Razılığa gələn bir Tərəfin investitorlarına münasibətdə, yuxarıdakılar nəticəsində baş verən ziyanın əvəzinin ödəmə zamanı üçüncü ölkələrin investitorlarına münasibətdə tətbiq olunan rejimdən az əlverişli olmayan rejim tətbiq olunur.

Maddə 7

Köçürmələr

1. Razılığa gələn hər bir Tərəf investisiyalarla bağlı istənilən ödəmələrin sərbəst dövrəli valyutada gecikdirilmədən köçürülməsinə icazə verir.
2. Bu Saziş çərçivəsində bütün ödənişlər (daxili ödənişlər istisna olmaqla) sərbəst dövrəli valyuta ilə, Razılığa gələn Tərəflərin dövlət qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirilməlidir.
3. İntestorun investisiyaları ilə bağlı ödəmələri köçürmək hüququ Razılığa gələn Tərəflərin dövlətinin qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş vergilərin ödənilməsi təqdirdə həyata keçirilə bilər.

Maddə 8

Subroqasiya

1. Əgər Razılığa gələn Tərəf və ya onun tərəfindən müvəkkil edilmiş hər hansı institut investisiyalar ilə əlaqədar zəmanət və ya əsasında istənilən investora ödəniş həyata keçirərsə, Razılığa gələn digər Tərəf investora mənsub olan istənilən hüquq və ya tələblərin Razılığa gələn birinci Tərəfə keçməsinə (subroqasiyasını) tanıyacaqdır.
2. İntestorun subroqasiya edilmiş hüquqları və ya tələbləri investorum ilkin hüquq və ya tələblərindən artıq olmayacaqdır.

Maddə 9

İnvestior və Razılığa gələn Tərəf arasında mübahisələr

1. Razılığa gələn bir Tərəfin və Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin investorum arasında investisiyalarla bağlı mübahisələr danışıqlar yolla həll ediləcəkdir.
2. Əgər danışıqlar onların başlanması haqqında yazılı təklifin verildiyi tarixdən 6 ay ərzində razılıqla nəticələnməzsə, mübahisə tədqiqatı aşağıdakı şəkildə həərəkət edə bilər:

(a) mübahisə bu Sazişin 5, 6, 7-ci maddələri üzrə öhdəliklərə aiddirsə, o, investorum xahişi ilə həll edilməsi üçün arbitraj (mübahisə məhkəməsinə verilir);

(b) bu maddənin 2-ci bəndinin a) altbəndində göstərilməyən mübahisə hər iki tərəfin razılığı ilə arbitraj (mübahisə məhkəməsinə verilir)

3. Arbitraj (mübahisə məhkəməsi) hər bir fərdi iş üçün təşkil olunacaqdır. Mübahisədə iştirak edən Tərəflər arasında digər razılığın olması təqdirdə onlardan hər biri bir hakim (münsif) təyin edir. Təyin edilmiş hakimlər (münsiflər) üçüncü dövlətin vətəndaşı olan sədri seçir.

Hakimlər (münsiflər) mübahisənin arbitraj (münsiflər) məhkəməsində baxılması haqqında müraciətin edildiyi tarixdən iki ay müddətində sədr isə növbəti iki ay müddətində təyin olunur.

4. Bu maddənin 3-cü bəndində göstərilən müddətlər yerinə yetirilməzsə, digər razılaşmanın, olmadığı təqdirdə mübahisə tərəflərindən hansı biri

zəruri təyinatları həyata keçirmək xahişi ilə Parisdəki Beynəlxalq Ticarət Palatası nəzdində Arbitraj Məhkəməsinin sədrinə müraciət edə bilər. Sədr göstərilən funksiyaları yerinə yetirə bilmərsə və ya Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin vətəndaşıdırsa, bu Sazişin 9-cu maddəsinin 5-ci bəndindəki müddəaları tətbiq edilir.

5. Tərəflər arasında digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə arbitraj (münsiflər) məhkəməsi öz prosedur qaydalarını müəyyən edir. Qərar qəti və icbaridir. Razılığa gələn hər bir Tərəf arbitrajın qərarlarını qəbul və icra edir.

6. Mübahisə tərəflərinin hər biri məhkəmədə öz nümayəndəsinin saxlanması üzrə xərclərin və arbitraj (münsiflər) prosesində özü xərclərin ödənilməsinə öz üzərinə götürür, sədrin saxlanması üzrə xərclərin və digər xərclərin ödənilməsinə onlar bərabər hissələrlə iştirak edirlər.

7. Mübahisə tərəfi olan Razılığa gələn Tərəf arbitraj (münsiflər) prosesinin və ya məhkəmə qərarının icrasının hər hansı mərhələsində iradəsi olmadan sığorta müqaviləsi əsasında dəymiş ziyanı tam və ya qismən əhatə edən əvəzin alınması faktına istinad edə bilməz.

Maddə 10

Razılığa gələn Tərəflər arasında mübahisələr

1. Razılığa gələn Tərəflər arasında bu Sazişin müddəalarının tətbiqi və ya tətbiqinə dair mübahisələr diplomatik kanallar vasitəsi ilə həllediləcəkdir.

2. Mübahisənin yaranması tarixindən 6 ay müddətində Razılığa gələn Tərəflər arasında razılıq əldə edilməzsə, mübahisə Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin tələbi ilə 3 üzvdən ibarət arbitraj (münsiflər) məhkəməsinə verilməkdir. Razılığa gələn hər bir Tərəf bir hakim (nə təyin edir və onlar öz növbəsində Razılığa gələn hər iki Tərəfin dövlətləri ilə diplomatik münasibətlər saxlayan üçüncü dövlətin vətəndaşı ola bilərlər.

3. Razılığa gələn Tərəflərdən biri hakim (münsif) təyin etmədiyi və Razılığa gələn ikinci Tərəfin bu təyinatı 2 ay ərzində həyata keçirmədiyi və ya razılıq əldə edilməzsə, hakim (münsif) Razılığa gələn hər iki Tərəfin razılığı ilə BMT-nin Beynəlxalq Məhkəməsinin prezidenti tərəfindən təyin olunur.

4. Əgər hər iki hakim təyin olunduqları tarixdən iki ay müddətində sədrin seçilməsi ilə bağlı razılıq əldə edilməzsə o, Razılığa gələn Tərəflərdən birinin razılığı ilə BMT-nin Beynəlxalq Məhkəməsinin prezidenti tərəfindən təyin olunur.

5. Bu maddənin 3-cü və 4-cü bəndlərində nəzərdə tutulan hallarda BMT-nin Beynəlxalq Məhkəməsinin sədri hər hansı səbəbdən gös funksiyasını yerinə yetirə bilmirsə və ya o, Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin vətəndaşındırsa, bu təyinat vitse-prezident tərəfindən keçirilir. Əgər o da hər hansı səbəbdən müvafiq funksiyanı yerinə yetirə bilmirsə, təyinat Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin dövlətinin vətəndaşı olmayan, BMT-nin Beynəlxalq Məhkəməsinin ən yüksək rütbəli hakimi tərəfindən həyata keçiriləcəkdir.

6. Arbitraj (münsiflər) məhkəməsi səs çoxluğu ilə qərar qəbul edir.

7. Razılığa gələn Tərəflərdən hər biri məhkəmədə öz nümayəndəsinin saxlanması üzrə xərclərin, eləcə də arbitraj (münsiflər) prosesinə aid xərclərin ödənilməsinə öz üzərinə götürür. Sədrin saxlanması üzrə xərclərin və digər xərclərin ödənilməsi Razılığa gələn Tərəflərlə bərabər hissələrlə həyata keçirilir.

8. Məhkəmənin qərarları Razılığa gələn hər iki Tərəf üçün qəti və icbaridir.

Maddə 11

Sazişin tətbiqi

Bu Saziş, onun qüvvəyə minməsindən sonra qoyulacaq investisiyalara münasibətdə tətbiq edildiyi kimi, Sazişin qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar mövcud olan investisiyalara münasibətdə də tətbiq edilir.

Maddə 12

Qüvvəyə minmə

1. Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərin onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə sənədləşdirilmiş yazılı bildirişinin diplomatik kanallar vasitəsilə alındığı gündən qüvvəyə minir.

2. Bu Saziş 5 il müddətinə qüvvədə qalır. Bu müddətin başa çatmasından sonra Razılığa gələn Tərəflərdən biri digərini yazılı şəkildə müvafiq müddətin bitməsinə ən azı 12 ay qalmış bu Sazişin qüvvəsini dayandıran niyyəti barədə məlumatlandırmazsa, onun müddəti avtomatik olaraq növbəti beşillik müddətlərə uzadılır.

3. Razılığa gələn Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə bu Sazişə ayrı-ayrı protokollarla rəsmiləşdirilən, bu Sazişin ayrılmaz hissəsi olan maddənin 1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş qaydada qüvvəyə minən dəyişikliklər və əlavələr edilə bilər.

4. Bu Sazişin qüvvəsinin dayandırılması tarixinə qədər qoyulmuş və onun təsir dairəsinə aid olan investisiyalar üçün bu Sazişin bütün hissələrinin müddəaları onun qüvvəsinin dayandırılması tarixindən sonra növbəti 5 il müddətində qüvvədə qalacaqdır.

Düşənbə şəhərində 2007-ci il martın 15-də hər biri Azərbaycan, tacik və rus dillərində olmaqla iki əsl nüsxədə imzalanmışdır.

Bu Sazişin müddəalarının tətbiqində fikir ayrılığı olduqda rus dilində olan mətn əsas götürülməkdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

(imza)

Tacikistan Respublikası
Hökuməti adından

(imza)